

Skötselplan för naturreservatet Beijershamn

1. Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att bevara och återskapa de värdefulla livsmiljöerna sandrevlar, grunda sandiga och leriga bottenar, driftvallar, små öar, öppna våtmarker, vassbälten, havsstrandängar, öppna samt busk- och trädbevuxna betes- och ängsmarker, ädellövskogar med gammelträd och klibbalddominerade lövsumpskogar. Viktiga strukturer och funktioner i livsmiljöerna så som naturliga bottenar, häckningsöar, betade våt- och gräsmarker, blommande träd och buskar, grova gamla ädellövträd och triviallövträd samt vattenståndsfuktuationer ska förekomma i tillräcklig omfattning för livsmiljöerna. Typiska växt- och djursamhällen och arter som är karaktäristiska för ovanstående livsmiljöer ska bevaras. Hotade, sällsynta och hänsynskrävande arter ska bevaras och helst öka för att långsiktigt kunna fortleva. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i stora delar av reservatet, och besökare ska kunna se och uppleva områdets typiska livsmiljöer och arter samt kulturhistoriska värden.

I syftet ingår följande delsyften:

- Bevara och återskapa naturtyperna sublittorala sandbankar, ler- och sandbottenar som blottas vid lågvatten, årlig vegetation på driftvallar, skär och små öar i Östersjön, havsstrandängar av Östersjötyp, kalkgräsmarker nedanför trädgränsen, boreonemoral ädellövskog, trädklädd betesmark, lövsumpskog och näringsrik ek eller ek-avenbokskog så att gynnsam bevarandestatus uppnås.
- Bevara och förstärka funktioner och strukturer så att de förekommer i för naturtyperna gynnsam omfattning.
- Bevara och förstärka populationerna av rödlistade arter så att gynnsam bevarandestatus uppnås.
- Bedriva friluftsliv, forskning och undervisning i den mån det inte strider mot ovanstående delsyften.

2. Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Beijershamn
Objektnummer	2002691
Skyddsform	Naturresevat
Natura 2000 beteckning	SE0330054
Län	Kalmar
Kommun	Mörbylånga
Fastigheter	Svansholmarna 1:1 Stora Frö 3:2, 3:47 Stora Vickleyby 1:18, 3:36, 6:29
Servitut	Servitut för väg som belastar samfärdig väg för Stora Vickleyby 1:18, 3:39 och 6:29 till förmån för Marianne Toennissen, Winterspurer Str. 36A, D-783 33 Stockach, Tyskland och Thomas Toennissen, Allmannestr. 4, D-783 33 Stockach, Tyskland Servitut för väg som belastar samfärdig väg för Stora Vickleyby 6:29 till förmån för Lars Erik Johansson och Eva Bäcklund, Rådjurstigen 14, 572 32 Oskarshamn Servitut för infiltrationsanläggning till förmån för Håkan och Kristina Björkemar, Vickleyby bygata 22, 386 93 Färjestaden. Inskrivet i och belastar Stora Vickleyby 6:29
Nyttjanderätter	Ledningsrätt för vatten och avlopp belastande Stora Frö 3:2. Ledningsrättshavare är Mörbylånga kommun, Trollhättevägen 4, 380 62 Mörbylånga Nyttjanderätt till Mörbylångaleden. Nyttjanderättshavare är Mörbylånga kommun, Trollhättevägen 4, 380 62 Mörbylånga
Totalareal (ha)	357,8
Landareal (ha)	161,8
Areal produktiv skogsmark (ha)	18,9

Naturtyper, naturvårdsregistrets indelning:	Areal (ha)
Ädellövskog	7,0
Triviallövskog med ädellövinslag	6,1
Lövsumpskog	5,8
Betesmark	18,0
Hävdad våtmark	88,0
Övrig våtmark	6,2
Övrig öppen mark	8,6
Substratmark	19,2
Exploaterad mark	2,9
Hav	196,0
Naturtyper, art- och habitatdirektivets indelning:	Areal (ha)
Sublittoral sandbankar 1110	196,0
Ler- och sandbottnar som blottas vid lågvatten 1140	19,2
Annuell vegetation på driftvallar 1210	varierande
Skär och små öar i Östersjön 1620	5,3
Havsstrandängar av Östersjötyp 1630	71,6
Kalkgräsmarker nedanför trädgränsen 6210	11,5
Trädklädd betesmark 9070	3,5
Lövsumpskog 9080	5,4
Näringsrik ek eller ek-avenbokskog 9160	3,4
Prioriterade bevarandevärden:	
Naturtyper	Sublittoral sandbankar, ler- och sandbankar som blottas vid lågvatten, annuell vegetation på driftvallar, skär och små öar i Östersjön, havsstrandängar av Östersjötyp, kalkgräsmarker nedanför trädgränsen, trädklädd betesmark, lövsumpskog samt näringsrik ek eller ek-avenbokskog
Strukturer	Grova och gamla träd, blommade träd och buskar, hålträd, boträd, hävdade gräsmarker och våtmarker, blommande växter, stenmurar, blottad sand, lekbotten för fisk, lämpliga häckningsmiljöer för fåglar, vassar och sävområden
Funktioner	Vattenståndsfluktuationer

Arter	Arter som är upptagna på art- och habitatdirektivs bilaga 4: <i>Eptesicus nilsonii</i> Nordisk fladdermus <i>Myotis dasycneme</i> Dammfladdermus <i>Myotis daubentoni</i> Vattenfladdermus <i>Myotis mystacinus</i> Mustaschfladdermus <i>Myotis nattereri</i> Fransfladdermus <i>Nyctalus noctula</i> Stor fladdermus <i>Pipistrellus nathusii</i> Trollfladdermus <i>Pipistrellus pipistrellus</i> Pipistrell <i>Pipistrellus pygmaeus</i> Dvärgfladdermus <i>Plecotus auritus</i> Långörad fladdermus <i>Vespertilio murinus</i> Gråskimlig fladdermus Arter som är upptagna på fågeldirektivets annex 1: <i>Branta leucopsis</i> Vitkindad gås <i>Circus aeruginosus</i> Brun kärrhök <i>Circus cyaneus</i> Blå kärrhök <i>Clidonias niger</i> Svarttärna <i>Cygnus bewickii</i> Mindre sångsvan <i>Cygnus cygnus</i> Sångsvan <i>Dryocopus martius</i> Spillkråka <i>Falco peregrinus</i> Pilgrimsfalk <i>Ficedula albicollis</i> Halsbandsflugsnappare <i>Gavia arctica</i> Storlom <i>Haliaeetus albicilla</i> Havsörn <i>Lanius collurio</i> Törnskata <i>Limosa lapponica</i> Myrspov <i>Mergus albellus</i> Salskrake <i>Pernis apivorus</i> Bivråk <i>Phalaropus lobatus</i> Smalnäbbad simsnäppa <i>Pluvialis apricaria</i> Ljungpipare <i>Philomachus pugnax</i> Brushane <i>Porzana porzana</i> Småfläckig sumphöna <i>Recurvirostra avosetta</i> Skärfläcka <i>Sterna albifrons</i> Småtärna <i>Sterna caspia</i> Skräntärna <i>Sterna hirundo</i> Fisktärna <i>Sterna paradisaea</i> Silvertärna <i>Sterna sandvicensis</i> Kentsk tärna <i>Sylvia nisoria</i> Höksångare <i>Tringa glareola</i> Grönben Se även artlista, bilaga 3

Friluftsliv	Naturpedagogik, större sammanhängande område med höga upplevelsevärden, kulturhistoria, besöksobjekt, landskapsbild
Övrigt	Forskning och referensområde

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Reservatet ligger i Vickleby socken och hör till Stora Vickleby och Stora Frö byar. Fram till början av 1800-talet utgjordes större delen av reservatet av en del av Kalmarsund tillsammans med några mindre öar och skär. Vid denna tid fanns två naturliga hamnar i Vickleby socken; Fröbygårda och Karlevi. En tilltagande igenslamning av kusten samt en utveckling mot mer djupgående fartyg gjorde dock att dessa hamnar vid mitten av 1800-talet var obrukbara. En ny hamn i behövdes därför i socknen, gärna en i nära anslutning till den gamla marknadsplatsen i Fröbygårda.

Då kusterna var allt för igenslammade övervägde man möjligheten att anlägga en hamn ute på någon av öarna i Kalmarsund. Ett bolag bildades därmed med uppgift att bygga en 2 km lång brygga från kusten ut till den närliggande ön Gastholmen. Initiativtagaren till detta projekt var hovstallmästaren på Ottenby kungsgård Otto Wilhelm Beijer, som med tiden kom att ge namn åt den nya hamnanläggningen. Det tog 7 år att anlägga denna pir som blev betydligt dyrare än vad som först beräknats, så att staten blev tvungen att gå in med ekonomiskt bidrag. Beijershamn stod färdig 1860 och förhoppningen var att större fartyg skulle kunna lägga till här och att man därmed skulle slippa att gå omvägen över Kalmar. I hamnen byggdes därför kajer och magasin men även ett gästgiveri. Havets påverkan på anläggningen var dock kraftig vilket krävde ett omfattande underhållsarbete. Dessutom kom den sanddrift som tidigare slammat igen hamnen i Fröbygårda även att göra sig gällande utmed den långa piren ut till Beijershamn. En orsak var att piren var byggd av sten och jordfyllda kistor som inte tillät vatten att passera genom. Detta kom att leda till en snabb uppgrundning, framförallt på pirens norra sida, som till slut gjorde det omöjligt för större fartyg att anlöpa hamnen.

Redan 1878 efter ett antal ägarbyten kom slutet för Beijershamns sjöfartshistoriska del. Riksdagen befriade hamnföretaget från bryggunderhållet och hamnanläggningen, med byggnader, båtar och redskap, utbjöds på auktion. Det var dock svårt att hitta köpare på grund av rädslan för underhållsskyldighet. Området förföll därefter allt mer. På den uppslammade sanden började snart säv och bladvass etablera sig. Under 1800-talets sista del utvecklades området till en mosaik av strandängar, vassar och våtmarker med mer eller mindre öppna vattenytor.

Efterhand började man inse de höga biologiska värden som utvecklats kring den gamla hamnanläggningen. De första beskrivningarna av Beijershamns natur och dess fågelliv utfördes i början av förra seklet. 1904 betecknades Beijershamn som en god lokal för vårsträckande sjöfågel. Under början av 1940-talet genomfördes en relativt detaljerad inventering av faunan och florán i området. Av inventeringen framgick att området hyste så stora naturvärden att det borde skyddas. Efter förhandlingar avsattes därför pirområdet som naturreservat 1943.

Utöver de fuktiga markerna kring den gamla piren och den tidigare hamnen i Fröbygårda, utgörs reservatet även av de gamla ängs- och betesmarker som hört till Vickleby sjömarker.

2.3 Områdets bevarandevärden

2.3.1 Kulturhistoriska bevarandevärden

Piren ut till den gamla hamnanläggningen Beijershamn har en säregen kulturhistoria och är samtidigt en förutsättning för en stor del av de höga biologiska värdena i reservatet. Utöver den två km långa piren finns inga andra kända forn- eller kulturlämningar i reservatet.

2.3.2 Biologiska bevarandevärden

Beijershamnområdets stora betydelse för den biologiska mångfalden grundar sig i dess mycket rika variation av sammanhängande värdefulla livsmiljöer. Vattenområdet har grunda sandiga och leriga bottenar, där vissa grunda delar är delvis bevuxna med ålgräs och utgör viktiga lekplatser för fisk och födosöksområden för fåglar. I vattenområdet finns också ett flertal mindre öar och en sandrev. Utmed stränderna ansamlas driftvallar bestående av bl.a. död tång och innanför piren finns stora arealer av öppna våtmarker, vassbälten och havsstrandängar som i torrare områden övergår till öppna samt busk- och trädbevuxna betes- och ängsmarker. I området finns också ädellövskogar med gammelträd och aldominerade lövsumpskogar. I livsmiljöerna är naturliga vattenstandsfluktuationer, betade gräsmarker och våtmarker, grova och gamla träd, blommade träd och buskar, hålträd och boträd en förutsättning för att många sällsynta växter och djur ska kunna fortleva.

Beijershamnsområdet är när det gäller växt- och djurliv framför allt känt för den rika häckfågelfaunan och för de stora mängderna rastande flyttfågel. De grunda vattenområdena och hävdade våtmarkerna i anslutning till piren är en av Östersjöområdets absolut viktigaste rastlokaler för flyttande vadare och andra sjöfåglar. Öarna i området, sandreveln söder om piren och havsstrandängarna är mycket värdefulla häckningsmiljöer för måsfågel, tärnor, änder och vadare. Exempel på ovanliga fågelarter som häckar och rastar i området är brushane, sydlig kärrsnäppa, skärfläcka, roskarl, mosnäppa, myrspov, rödspov, årtä,

stjärtand, skedand, snatterand, småtärna, skräntärna, kentsk tärna, silltrut, sydlig gulärta, mindre hackspett, pilgrimsfalk och havsörn. Drygt 50 fågelarter som häckar, födosöker eller rastar i Beijershamnsområdet är upptagna på listan över hotade och hänsynskrävande (rödlistade) arter i Sverige och/eller i EU:s fågeldirektiv.

Beijershamn är Ölands näst artrikaste område gällande fladdermusfaunan och området har särskilt stor betydelse för flyttande eller kringströvande fladdermöss. Området är med sin rika och säkra insektstillgång en viktig miljö där ett stort antal fladdermöss samlas under perioder med dålig insektstillgång. Av särskild betydelse för fladdermusfaunan är klubbalkogen, som bidrar till en vindskyddad och mycket insektsrik miljö. Särskilt värdefulla arter som påträffats vid Beijershamn är dammfladdermus, mustaschfladdermus, fransfladdermus och trollfladdermus som alla fyra är rödlistade.

Beijershamn är en av Ölands rikaste fjärilslokaler med över 600 storfjärilsarter observerade. Av dessa är över 30 arter rödlistade. Fjärilen fönstervingespinnare som är akut hotad har här sin enda förekomst i Norden. Exempel på andra hotade fjärilsarter som är observerade inom naturreservat är silverfläckt kapuschongfly, flenörtskapuschongfly, rödbandad fältmätare, lövskogsnunna, klocksäckspinnare, smaragdgrön lundmätare, metallvingesvärmare, mindre blåvinge, svartfläckig blåvinge, ängsnätfjäril samt mindre, sexfläckig och bredbrämad bastardsvärmare. Endast ett fåtal andra områden i det svenska landskapet kan uppvisa en sådan mångfald vad gäller fjärilsfaunan. Det är Beijershamns mångfald av biotoper som ger förutsättningar för denna rika fjärilsfauna.

I området finns även en rik flora av kärlväxter, svampar och mossor. Variationen av betesmarker med allt från torra, hedliknade miljöer till havsstrandängar och våtmarker gör Beijershamnsområdet extra intressant. Torrängarna domineras av rödven och fårsvingel med inslag av back- och fältsippa, backtimjan, darrgräs, solvända, backnejlika, brudbröd, slätterfibbla, knägräs, jungfrulin, gullviva och backklöver medan de blöta miljöerna har varierande växtsamhällen som domineras av vass och säv, ägnsäv och krypven samt salttåg och rödsvingel. Skogsmiljöerna inom naturreservatet skapar viktiga strukturer för svampar och mossor. Här växer bl.a. de rödlistade arterna alflugsvamp, stor sotdyna, oxtungsvamp, ringskinn, klumpticka, liten stinksvamp och strandsprötmossa.

Flera rödlistade arter inom området omfattas av Åtgärdsprogram för hotade arter. Åtgärdsprogram för hotade arter omfattar omkring 400 arter som riskerar att dö ut i Sverige om inget görs för att bevara dem. Ett åtgärdsprogram är ett vägledande dokument som fastställs av Naturvårdsverket. Det ska innehålla en översikt av kunskaperna om den hotade arten, artgruppen eller naturtypen, konkreta åtgärder som behövs för att bevara den, vem som ser till att åtgärder för arten genomförs, finansieringsplan samt plan för uppföljning. De arter med åtgärdsprogram som berör naturreservatet är fönstervingespinnare, gulfläckig igelkottspinnare, svartfläckig blåvinge, sydlig kärrsnäppa samt i viss mån skräntärna och ängshök.

2.3.3 Geovetenskapliga bevarandevärden

Den underlagrande bergarten är kambrisk sandsten som ursprungligen täcktes av ett moränmaterial. Genom vågpåverkan har moränen i ytan omarbetats till svallgrus. Svallgrusavlagringar förekommer söder om pirfästet som underlag för den torra ängsmarken. I anslutning till alsumpskogens östra sida finns en väl markerad strandvall, bildad under Litorinahavet (ett av Östersjöns förstadier). Öster om piren överlagras sanden av organiskt sediment. Detta lager är uppbyggt av döda, delvis förmultnade växtdelar samt av rotfilt. Torvavlagringens tjocklek varierar mellan en och fyra decimeter. Övergången mot det underlagrande sandiga materialet är oftast oskarp till följd av inblandning av organiskt material. Området öster om pirfästet avviker från övriga delar genom att det här förekommer en gyttejhorisont i sedimentet. Höjdskillnaderna inom själva våtmarken är, förutom där grävningsarbeten gjorts, i princip bara några centimeter. Skillnaderna beror till största delen på variationer i tjocklek hos torv- och rotfiltzonen. De något torrare stråken strax väster om alskogen ligger dock någon decimeter högre än omkringliggande mark. Hela området lutar mycket svagt mot norr. Vattenområdet utgörs av sand- och lerbottnar.

2.3.4 Bevarandevärden för friluftslivet

Området är av riksintresse för friluftslivet. Naturreservatet är ett mycket värdefullt strövområde och besöksmål för bl.a. närboende och naturintresserade och besöks av ett stort antal människor under stora delar av året. Under sommartid nyttjas vattenområdena och vissa öar för bad och småbåtstrafik. Söder om naturreservatet finns en vindsurfingklubb som nyttjar vattenområdets djupare delar. Närheten till camping och stugområden, med ett stort antal sommargäster, medför att området är mycket viktigt för det rörliga friluftslivet och som informationsspridningslokal om området och dess betydelse för den biologiska mångfalden, både regionalt och nationellt.

3. Generella råd och riktlinjer

Alla skötselåtgärder inom naturreservatet, t.ex. avverkning och uttransport av virke, ska utföras vid sådan tid och på sådant sätt att skador på mark och kulturhistoriska lämningar inte uppkommer.

Träd som fallit eller hotar falla ned över befintliga vägar, stigar, ledningsgator, stängsel, kulturhistoriska lämningar, tomtmarker, åker-, betes- eller slåttermarker får upparbetas och avlägsnas. Träd som är värdefulla för faunan och floran, exempelvis grova och gamla träd ska dock flyttas och lämnas kvar på lämplig plats i reservatsområdet. Samråd ska ske med Naturvårdsförvaltaren innan åtgärd utförs.

Röjning av befintliga vägar och ledningsgator får ske i alla skötselområden som berörs. Om avverkning av träd som är värdefulla för faunan och floran blir aktuell i anslutning till ledningsgator bör trädet i första hand dödas genom ringbarkning eller toppkapning. Samråd ska ske med Naturvårdsförvaltaren innan åtgärd utförs.

I samband med skötsel inom naturreservatet ska hänsyn till berörda åtgärdsprogram för hotade arter tas. De berörda programmen är Åtgärdsprogram för bevarande av fönstervingespinnare, Åtgärdsprogram för bevarande av svartfläckig blåvinge, Åtgärdsprogram för bevarande av gulfläckig igelkottsspinnare och Åtgärdsprogram för bevarande av sydlig kärrsnäppa

4. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

4.1 Skötselområde 1: Vattenområden med öar (220,5 ha)

Beskrivning:

Skötselområdet består av grunda vattenområden och mindre öar. Vattenområdenas bottenar utgörs av sand och lera och är viktiga lekplatser för fisk. Från ön Mellanskär och österut sträcker sig en sand- och lerrevel som exponeras vid lågvatten. Reveln tillsammans med de grunda bottenarna är viktiga födosöksområden för rastande vadare, änder, måsfåglar och tärnor. Reveln utgör även en viktig häckningsmiljö för vadare och tärnor. Här häckar en av Ölands största kolonier med skärfläcka och ett flertal par av småtärna, silvertärna, större strandpipare och strandskata. Stora Svansholmen är den största av öarna. Här växer stora buskage av slån med inslag av en och rosbuskar. Insprängt i buskskiktet står enstaka träd av tall, björk och rönn. Den allra östligaste delen av ön är fortfarande till stor del öppen och är bevuxen med tät grässvål och här finns en av Ölands största gråtrutskolonier. På ön häckar en koloni med skarv som har en stor inverkan på öns vegetation. Mellanskär, Innerskär, Ytterskär och Lilla Svansholmen är små öar med varierande vegetation allt från helt öppna, bevuxna med grässvål, till mer slutna vegetation med slånbuskage och enstaka träd. På öarnas steniga stränder bildas driftvallar av bl.a. tång. Öarna utgör häckningsplatser för ett stort antal fågelarter, framförallt för måsfågel, men här häckar även tärnor, vadare och änder varav flertalet är knutna till öppna häckningsmiljöer. På öarna häckar bland annat rödlistade arter som silltrut, snatterand, svärta och småtärna.

Bevarandemål:

- Arealen sublittorala sandbankar (1110) ska ha en utbredning på 196,0 ha
- Arealen ler- och sandbottenar som blottas vid lågvatten (1140) ska ha en utbredning på 19,2 ha

- Annuell vegetation på driftvallar (1210) ska finnas i anslutning till öarnas strandlinjer
- Arealen skär och små öar i Östersjön (1620) ska ha en utbredning på 5,3 ha
- Öarna ska ha gynnsamma förhållanden som häcknings- och rastområden för vadare, änder, måsfåglar och tärnor
- Arter knutna till skötselområdets miljöer ska leva kvar och helst öka i antal. Exempel på arter är silvertärna, småtärna, skärfläcka, större strandpipare, strandskata, rödbena, vigg, gravand, snatterand, svärta, fiskmå, silltrut och gråtrut

Skötselåtgärder:

Vattenområden, sandrevel och Lilla Svansholmarna: Inga åtgärder

Stora Svansholmen: Öns östra del hålls fri från igenväxningsvegetation i form av buskar och träd. Om skarv upphör att nyttja ön som häckningsplats under en längre period tas trädskiktet och hög buskvegetation bort helt och buskskiktet reduceras till att täcka maximalt 50 % av den vegetationstäckta ytan. Detta görs för att gynna häckande vadare, änder, måsfåglar och tärnor och undvika häckning av prederande fauna, framför allt kråka. Underhållsröjning av uppväxande buskar och träd görs vid behov.

Övriga vegetationsbevuxna öar: Alla träd och högre buskar tas bort. Enstaka lägre (ca 0,5 meter) buskage bibehålls som skydd för häckande änder och svanar. Underhållsröjning av uppväxande buskar och träd görs vid behov.

Skötselåtgärder på öarna ska syfta till att gynna häckande måsfågel, tärnor, vadare och änder.

4.2 Skötselområde 2: Vassar (6,2 ha)

Beskrivning:

Skötselområde 2a-b:

Inom reservatet finns två områden med ohävdade bladvassbestånd. Vassen bildar oftast artrena bestånd, men även andra arter, exempelvis besksöta, strandklo, vattenmåra, gåsört och åkermyntha förekommer. Vassbestånden utgör viktiga födosöks- och häckningsområden för bl.a. rörsångare, sävsparv, skäggmes, vattenrall och brun kärrhök.

Bevarandemål:

- Arealen av två vassbälten ska tillsammans uppta 6,2 ha
- Arter knutna till skötselområdets miljöer ska leva kvar och helst öka i antal. Exempel på arter är vattenrall, skäggmes, rörsångare och sävsparv

Skötselåtgärder:

Vassområdena ska hållas fria från träd och buskar. I övrigt får vassområdena utvecklas utan åtgärder.

4.3 Skötselområde 3: Våtmarker, havsstrandängar och strandzoner (90,7 ha)

Beskrivning:

Skötselområde 3a-b:

Detta skötselområde utgörs av ett stort sammanhängande mosaikområde av hävdade våtmarker, havsstrandängar och strandzoner. Skötselområdet nordvästra del utgörs av en våtmarksmosaik med lågvuxna och betade delar med bl.a. agnsäv, krypven, salttåg, gåsört och svartkavle samt områden med inslag av små områden med bladvass- och sävpartier. Längst strandlinjerna finns kraftigt utbildade driftvallar. På driftvallarna växer arter knutna till den kväverika miljön, som t ex mållor, baldersbrå och pipdån. I kanten av piren växer Ölands enda förekomst av strandmolke. I pirområdets centrala och södra delar övergår våtmarksmosaikerna till välhävdade strandängar av agnsäv-krypven-typ och salttågrödsvingel-typ. I högre liggande områden består fältskiktet huvudsakligen av rödven- och fårsvingelgräsmark.

I skötselområdets centrala delar finns en grund sjö som härrör från grävningar i mitten på 1980-talet. Följden av 80-talets grävningar blev att vårens smältvatten leddes via cementtrummor genom piren ut i havet så att reservatets norra del torrlades. Då vattennivån i reservatet kom i direkt förbindelse med Östersjöns hög- och lågvatten spolierades också många fågelhäckningar genom att de lades under vatten. Härigenom uppstod även en brackvattenmiljö med en fiskfauna som åt upp mycket av den näring som vadarfåglarna tidigare nyttjat. Detta åtgärdades 1999 genom att cementtrummorna sattes igen med reglerbara luckor. Sydväst om den grävda sjön finns ett område som står under vatten under perioder med högt vattenstånd. Fältskiktet domineras här av vattenskräppa. Övriga omgivande marker söderut utgörs av välhävdade strandängar av agnsäv-krypven-typ och salttågrödsvingel-typ.

Längst i söder i anslutning till Kalmarsund finns ett varierat våtmarks- och strandängsområde som avgränsas i väster och i öster av driftvallar och svallgrusavlagringar. I våtmarken domineras vegetationen av bladvass som i söder är betad och i norr delvis obetad. I strandkanterna ut mot Kalmarsund finns längre sammanhängande sträckor med driftvallar. Strandvallarna väster om våtmarken byggs kontinuerligt på med nytt material från Kalmarsunds vatten.

Våtmarkerna och havsstrandängarna i Beijershamn utgör ett av Ölands främsta häcknings- och rastområden för vadare och änder. Vid en inventering av utvalda viktiga strandängar på Öland år 2004 var området det rikaste på fågelpar. Här häckade bl.a. sydlig kärrsnäppa, brushane, tofsvipa, rödbena, strandskata, större strandpipare, enkelbeckasin, gulärta, gravand och årtå. Våtmarkerna är mycket viktiga då de står för en hög produktion av föda för områdets fauna, så som fåglar och fladdermöss.

Bevarandemål:

- Arealen mosaikartade våtmarker, havsstrandängar och strandzoner ska ha en utbredning på 90,7 ha.
- Arealen havsstrandängar av Östersjötyp (1630) ska ha en utbredning på 71,6 ha
- Årlik vegetation på driftvallar (1210) ska finnas i anslutning till strandlinjer
- Cirka 80 % av arealen ska vara väl avbetad vid vegetationsperiodens slut. Områden med fjolårsvegetation i låga tuvor ska förekomma i tillräcklig omfattning för områdets häckande vadare och änder
- Igenväxningsvegetation i form av buskar och träd ska inte förekomma
- Arter knutna till skötselområdets miljöer ska leva kvar och helst öka i antal. Exempel på arter är brushane, sydlig kärrsnäppa, större strandpipare, rödbena, tofsvipa, årtå, gravand och gulärta

Skötselåtgärder:

Skötselområdet ska hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift med syfte att bibehålla och utveckla områdets rika fågelliv knutet till öppna mosaikartade våtmarker, havsstrandängar och strandzoner. Området ska ett normalt år betas mellan maj och oktober. Vid betesperiodens slut ska både större väl avbetade områden och mindre områden där vegetation finns kvar i låga tuvor förekomma. Spridning av gödsel och tillskottsutfodring får inte ske inom skötselområdet. Då en rik insektsfauna är knuten till giftfri djurspillning vore det ur denna synvinkel önskvärt att medicinering mot parasiter undviks (djurhälsan får dock inte påverkas negativt).

De delar av skötselområdet som är belägna i anslutning och nordväst om den grunda sjö som härrör från grävningar i mitten på 1980-talet, samt området längst i söder ska utgöras av en mosaik av kortgrässamhällen med inslag av mindre vass- och sävpartier. Övriga delar ska i sin helhet utgöras av välhävdade strandängar

och våtmarker med kortgrässamhällen. För att bibehålla och delvis nyskapa variation av kortgrässamhällen med inslag av vass- och sävpartier i anslutning till området som härrör från grävningarna ska möjligheten finnas att upprätta tillfälliga fällor inom denna del av skötselområdet där betesdjuren släpps på senare på betessäsongen. Syftet med fällindelningen ska vara att skapa bättre förutsättningar för lyckade häckningar av vadare och änder. Samråd ska ske mellan berörd djurhållare och naturvårdsförvaltaren.

Skötselområdet ska hållas fritt från träd och buskar, med undantag för pirspetsen där lägre buskvegetation kan sparas. Träd och högre buskage som kan nyttjas för häckning eller utsiktsplats av kråka eller andra predatorer tas bort.

Luckorna i cementtrummorna genom piren ska hållas stängda så att en för fågellivet gynnsam vattenregim bibehålls. De ska dock i undantagsfall kunna regleras efter samråd med Länsstyrelsen i det fall att betesdjuren hälsotillstånd påverkas negativt. Andra lösningar ska dock eftersträvas.

Om nya rön för skötsel av fågelrika våtmarker framkommer med framtida forskning ska skötselplanen inte utgöra något hinder för dessa åtgärder. Vid behov av förändring i betesdriften ska samråd ske mellan berörd djurhållare och naturvårdsförvaltaren.

4.4 Skötselområde 4: Torra till friska öppna, busk- och trädklädda betesmarker (18,3 ha)

Beskrivning:

Skötselområde 4a-b:

Skötselområdet består av varierande friska till torra betesmarker, allt från helt öppna till relativt slutna bevuxna med buskar och träd. Områdena utgör viktiga miljöer för den mycket rika fjärilsfaunan i Beijershamn. Här har ett stort antal hotade och hänsynskrävande arter påträffats, t.ex. mindre, sexfläckig och bredbrämad bastardsvärmare, silversmygare, svartfläckig blåvinge, mindre blåvinge, violettekantad guldvinge, väpplingblåvinge, rödbandad fältmätare och silverfläckt kapuschongfly. I området har även den rödlistade svampen ögonnopping observerats.

Huvuddelen av de öppna och glest buskbevuxna betesmarkerna utgörs av rödven- och fårsvingelgräsmark. De är belägna på svallgrusavlagringar och har en rik hävdgynnad flora med arter som axveronika, backtimjan, darrgräs, solvända, backnejlika, brudbröd, slåtterfibbla, knägräs, jungfrulin, gullviva, fältsippa, backsippa och backklöver. Buskskiktet består av enbuskar, nyponros och slån. I anslutning till våtmarkerna i områdets västra del växer två träddräer bestående av klibbal.

Den trädklädda delen av betesmarken i söder har ett relativt ungt trädskikt som domineras av björk och ek, men även al, tall, asp, ask, rönn, sälg och vildapel förekommer. I området finns även några enstaka äldre och grövre ekar. Buskskiktet utgörs bland annat av hassel, en, slån, nypon, hagtorn, benved och druvfläder. I området finns relativt gott om död ved, vilket skapar goda livs- och födosökmiljöer för insekter och hackspettar. Genom blandlövs-kogen stäcker sig ett mindre fuktstråk och strandvallar. I området väster om vägen finns ett par mindre sänkor där det växer al. Enstaka träd är äldre och har håligheter som nyttjas av hålhäckande fåglar, bl.a. stare. En mindre betad ekdominerad träddunge på frisk mark finns även i skötselområdets nordöstra del.

Bevarandemål:

- Arealen kalkgräsmarker nedanför trädgränsen (6210) ska ha en utbredning på 11,5 ha
- Arealen trädklädd betesmark (9070) ska ha en utbredning på 5,8 ha
- Arealen lövsumpskog (9080) ska ha en utbredning på 0,4 ha
- Minst 80 % av arealen ska vara väl avbetad vid vegetationsperiodens slut
- Igenväxningsvegetation ska inte förekomma
- Arter knutna till skötselområdets miljöer ska leva kvar och helst öka i utbredning och antal. Exempel på arter är fjärilarna mindre, sexfläckig och bredbrämad bastardsvärmare, silversmygare, svartfläckig blåvinge, mindre blåvinge, violettekantad guldvinge, vädlingblåvinge, rödbandad fältmätare och svampen ögonnopping

Skötselåtgärder:

Skötselområdet ska hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift med syfte att bibehålla och utveckla områdets rika flora och insektsfauna, knutna till öppna samt busk- och trädklädda betesmarker. Skötselområde 4a betas tillsammans med skötselområde 3 under perioden maj till oktober. Skötselområde 4b ska undantas från bete under perioden 1 april till 30 juni för att gynna områdets rika insektsfauna, främst fjärilar. Efter 30 juni kan betesdjur släppas i området. Den betesfredade perioden ska kunna justeras med hänsyn till årsvariation i betestillgång och om ny kunskap gällande insektfaunan framkommer. Den västra delen av skötselområde 4b (väster om diket) kan stängslas av för djurhållning om djur av praktiska skäl behöver hållas i området under april månad. Vid förändringar ska samråd ske mellan berörd djurhållare och naturvårdsförvaltaren. Gödsling får inte ske inom skötselområdet. Då en rik insektsfauna är knuten till giftfri djurspillning vore det ur denna synvinkel önskvärt att medicinering mot parasiter undviks (djurhälsan får dock inte påverkas negativt). Tillskottsutfodring

får enbart ske på befintligt tillskottsutfodringsställe i områdets nordvästra del. Om tillskottsutfodringen på ett påtagligt sätt påverkar områdets naturvärden negativt ska möjlighet till avstängsling av detta område finnas. Detta ska ske i samråd mellan berörd djurhållare och naturvårdsförvaltaren.

Områdena närmast våtmarker, havsstrandängar och strandzoner (4a) ska bibehållas i stort sett helt öppna, med undantag för enstaka mindre buskage. De mindre aldungarna väster om vägen lämnas orörda.

Den öppna betesmarken öster om vägen som leder till parkeringen (4b) ska successivt övergå till buskbevuxna miljöer och skapa en brynmiljö i anslutning till den trädklädda betesmarken. Røjningar ska ske på sådant sätt att insektsfaunan gynnas. Entomologisk expertis bör ge noggranna instruktioner. Vid røjning av en lämnas huvudsakligen grupper med buskar av varierande storlek och form. Nyponsnår, slånbuskage och andra blommande buskar ska sparas i lämplig utsträckning. I övergångszonen mellan öppen och trädklädd betesmark sparas blommande träd som oxel, vildapel och hagtorn samt ek. Tall, gran samt ung ask, asp och björk avverkas.

I de trädklädda betesmarkerna kan äldre ekar samt enstaka blommande träd friställas. Enstaka yngre träd runt ekarna kan toppkapas eller ringbarkas. All död ved sparas.

Røjnings- och avverkningsavfall flisas eller bränns innan den 1 april. Mindre högar med røjningsavfall kan kvarlämnas i kanten mot skogen eller på betesimpediment med varierande grad av solbestrålning för att gynna vedlevande insekter.

Vid behov ska underhållsrøjning av uppväxande träd och buskar som ratas av betesdjuren ske.

4.5 Skötselområde 5: Strandvall och område för fönstervingespinnare (8,5 ha)

Beskrivning:

Skötselområde 5a:

Detta skötselområde utgör med intilliggande tomter den enda förekomstlokalen för den akut hotade fjärilen fönstervingespinnare, *Dysauxes ancilla*, i Norden. Populationsstorleken har under 1990-talet uppskattats från 1000 till 2000 individer/säsong. Den viktigaste orsaken till artens tillbakagång inom Beijershamnområdet är igenväxning av lämpliga livsmiljöer. Torrängar har förbuskats, och bryn och gläntor som tidigare fanns i den mer öppna skogen har minskat i omfattning eller helt växt igen.

Det kvarvarande habitatet för fönstervingespinnare utgörs av torrängar med låg gräs- och örtvegetation och enstaka samlingar av ekar och enar samt den sydvästlutande strandvallen. De flesta ekarna har vidkronig öppenmarkskaraktär med lågt sittande grenar. I buskskiktet växer förutom en även nyponros och slån. I fältskiktet växer bl.a. gråfibbla, svartkämpar, ängshavre, vårbrodd, ljung, back- och fältsippa, trift, backtimjan, backklöver, solvända, korskovall, kärleksört, röllika, brudbröd, gulmåra, åkervädd, bergsyra, axveronika, vanlig ögontröst och backnejlika. Miljön som nyttjas av fönstervingespinnare är även viktig för ett flertal andra fjärilsarter och insekter.

Angränsande delar inom skötselområdet har ett betydligt mer slutet krontäcke. I sydost växer en ungskog med gran, hassel, björk, ek och vildapel. Längs ett dike som löper i områdets södra gräns står även enstaka alar. I ost och nordost domineras trädskiktet av något äldre tall, björk och ek. Buskskiktet utgörs av en, hassel, slån och nypon. I norr gränsar området mot ett ekdominerat skogsparti som delvis expanderat in på tidigare mer öppna områden.

Skötselområde 5b:

En mindre torräng som med ett varmt mikroklimat utgör en gynnsam lokal för områdets rika fjärilsfauna. I fältskiktet växer back- och fältsippa, korskovall, backklöver, ängshavre, trift, backglim, flentimotej, gulmåra, brudbröd, backnejlika, solvända och ett flertal andra torrängsarter. Området omsluts av busk- och trädbärande marker. Rikligt med en, slån och nypon har under senare år etablerat sig i de öppna delarna av torrängen på grund av utebliven hävd.

Skötselområde 5c:

Norr om skötselområde 5a och öster om den långsmala alridån sträcker sig en välutbildad strandvall. I anslutning till alridån växer mycket ek, varav ett flertal är grova och vidkroniga. Den rödlistade oxtungsvampen förekommer på grov ek i detta område. Bland ekarna växer även enstaka träd av björk, sälg, vildapel och hagtorn. Strandvallens norra och södra del har en något mer öppen karaktär med utspridda vidkroniga ekar och enstaka buskar eller buskage av bl.a. en och nyponros. I fältskiktet dominerar örtrik ängshavretorräng med arter som flentimotej, axveronika, backglim, backklöver, brudbröd, getväppling, solvända och fältsippa.

Strandvallen utgör en mycket viktig spridningskorridor för områdets fjärilar. Före början av 1990-talet finns fynd av fönstervingespinnare och ytterligare en akut hotad fjärilsart, gulfläckig igelkottspinnare (CR), *Hyphoraia aulica*, längs hela strandvallen. På grund av ett för hårt bete och tillskottsutfodring har torrängsfloran utarmats och till följd av det har också fönstervingespinnaren och gulfläckig igelkottspinnare försvunnit. År 2005 uppfördes ett stängsel i strandvallens södra del som utestänger betesdjuren under perioden från betessläpp till mitten av augusti. Detta ska på sikt gynna torrängsfloran och på så sätt öka möjligheterna för fönstervingespinnare och andra fjärilsarter att återkolonisera detta område.

Bevarandemål:

- Arealen kalkgräsmarker nedanför trädgränsen (6210) ska ha en utbredning på 2,0 ha
- Arealen trädklädd betesmark (9070) ska ha en utbredning på 3,3 ha
- Arealen av lämpliga livsmiljöer för fönstervingespinnare ska ha en utbredning på minst 5 ha
- Fönstervingespinnare ska leva kvar och öka i utbredning och antal
- Övriga arter knutna till skötselområdets miljöer ska leva kvar och helst öka i utbredning och antal. Exempel på arter är fjärilarna klocksäckspinnare, mindre och bredbrämad bastardsvärmare, ängsnätfjäril, silversmygare, svartfläckig blåvinge, mindre blåvinge och svampen oxtungsvamp

Skötselåtgärder:

Gödslning och tillskottsutfodring får inte ske inom skötselområde 5.

Skötselområde 5a:

Alla skötselåtgärder i skötselområdet ska vara riktade för att på lämpligast sätt gynna fönstervingespinnare. Vid åtgärder ska kontakt med expertis tas samt åtgärdsprogram för bevarande av fönstervingespinnare beaktas. Innan åtgärder inom området vidtas ska vegetation som ska tas bort alternativt sparas markeras med hjälp av expertis. Om nya rön för skötsel framkommer med framtida forskning ska skötselplanen inte utgöra något hinder för dessa åtgärder. Ägare till angränsande tomter och fritidshus ska informeras om fönstervingespinnare och skötselåtgärder för denna art i och med att även tomtmarkerna med naturtomtskaraktär utgör mycket viktiga miljöer för fjärilen.

Den viktigaste bevarandeåtgärden är att bibehålla det kvarvarande habitatets utseende och förhindra igenväxning. Övriga delar inom skötselområdet ska snarast restaureras för att utöka arealen lämpliga miljöer för fönstervingespinnare. Vid restaurering är det mycket viktigt att gränserna mot angränsande miljöer är tydliga så att sannolikheten att fönstervingespinnare lämnar området minimeras. Detta innebär att gränsen mot det kraftigt betade området i väster ska bibehållas, liksom att en tydlig övergång till den odlade marken i öster ska eftersträvas.

Röjnings- och gallringsarbeten i området bör ske under senhöst till senvinter. Vid denna tidsperiod är larverna av fönstervingespinnare mycket små, och risken för trampskador torde vara minimal. Eldning av röjningsmaterial får inte ske i eller invid artens förekomstområde, utan materialet ska transporteras väl utanför

området innan eventuell bränning sker. Det bortröjda materialet får heller inte samlas i högar vilka lämnas kvar i eller invid förekomstområdet.

Vid röjning- och gallringsåtgärder sparas apel och hagtorn. För att gynna vedinsektsfaunan i området kan även högstubbar av björk och ek skapas. Detta får endast ske på platser där det inte påverkar miljöer för fönstervingespinnare negativt. Efter restaureringen genomförs underhållsröjning av uppväxande träd och buskar vid behov.

I områdets norra och nordvästra del ska en lämplig brynmiljö i övergången mellan öppna marker och skogsmark utvecklas. En del yngre lövträd kan man behöva ta bort för att öka ljusinstrålning i övergångszonen.

I skötselområdets östra del avverkas all tall och de flesta björkarna. Spara buskskikt samt ek i alla åldrar. Viktigt är att ek med lågt sittande grenar gynnas och att en bård mot åkermark i öster bibehålls. I nordost tas lövslyuppslag bort för att förstärka områdets öppna ytor.

I söder ska det igenvuxna området med ung gran, hassel, björk, ek och vildapel omställas till en glest busk- och trädbevuxen öppen mark. Området ska avgränsas av ett dike som löper längst söder ut i skötselområdet.

Hela området ska skötas med slåtter. Området kan med fördel delas upp i tre delområden som slås vart tredje år med start tidigast den 15 augusti. Uppdelningen görs för att kunna upptäcka oönskade följder av slåttern och för att möjliggöra lämplig uppföljning. Vegetationen ska slås med lie eller motormanuell knivslåtterbalk. Höet ska fröa av sig innan det bärgas. Skötselåtgärderna ska utvärderas och därefter ändras vid behov. Röjning av igenväxande buskar och träd efter restaurering kan i ett inledningsskede behövas årligen eller vartannat år.

Vid behov ska utplantering av fönstervingespinnare och gulfläckig igelkottspinnare genomföras.

Åtgärderna för fönstervingespinnare i området kommer sannolikt även gynna andra fjärilsarter, t.ex. gulfläckig igelkottspinnare och andra rödlistade arter knutna till mosaikartade torrängar.

Skötselområde 5b:

Området ska röjas från igenväxande busk- och trädvegetation. Det stora buskaget i väster tas bort till stora delar. Spara mindre delar av buskaget med enstaka enar, blommande buskar och lämpliga träd. Viktigt är att bibehålla en varierad brynmiljö i hela området. En ridå med buskar sparas väster om vandringsleden för att bibehålla ett varmt mikroklimat. Efter restaureringen genomförs underhållsröjning av uppväxande träd och buskar. I ett inledningsskede efter restaureringen kan underhållsröjning behövas årligen. Området kan alternativt skötas genom slåtter med start tidigast den 15 augusti om förnaansamling blir

negativ för flora och insektsvärden. I detta fall ska vegetationen slås med lie eller motormanuell knivslåtterbalk. Höet ska fröa av sig innan det bärgas.

Skötselområde 5c:

Skötselområdet ska hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift med syfte att bibehålla och utveckla områdets värde för insektsfaunan, knutna till öppna samt busk- och trädklädda betesmarker. Gödsling och tillskottsfodring får inte ske inom skötselområdet.

Befintligt avstängslat område för fjärilsfaunan i södra delen av område 5c ska förlängas norrut. Efter förlängningen ska stängslet sträcka sig ca 370 meter från söder till norr. Hela området ska därefter betas som tidigast från mitten av augusti och till oktober för att gynna fjärilsfaunan som missgynnas av hårt och tidigt bete. Den betesfredade perioden ska kunna justeras med hänsyn till årsvariation i betestillgång och om ny kunskap gällande insektfaunan framkommer. Vid förändringar ska samråd ske mellan berörd djurhållare och naturvårdsförvaltaren. Ytterligare avstängsling av strandvallen för att senarelägga betesstart för att gynna fjärilsfaunan ska enbart ske efter samråd och samtycke av berörd djurhållare. Viktigt är att andra torra viloplatser tillgodoses för betesdjuren. Detta finns i dagsläget i relativt god omfattning i anslutande betesmark öster om strandvallen utanför naturreservatet.

I den västra delen av strandvallen ska enstaka vidkroniga ekar friställas. Träd som avverkas kan lämnas som död ved. Enstaka ekar kan ringbarkas eller toppkapas för att skapa stående död ved. I områdets centrala och norra del ska yngre lövträd, framför allt ek och björk, samt enstaka enar och nyponbuskar tas bort för att skapa en sammanhängande öppen korridor för att möjliggöra spridning av områdets fjärilar. Åtgärderna ska göras i samråd med entomologisk expertis.

4.6 Skötselområde 6: Lövskogar (4,0 ha)

Beskrivning:

Skötselområde 6a:

Skötselområdet utgörs av en ekdominerad lövskog med inslag av björk samt enstaka aspar och tallar. I kantzoner, mot åker, mindre väg och mer öppna gräsmarker står en del äldre ekar med vidkronigt växtsätt. De slutna miljöerna har ett fältskikt med lundgynnade arter så som liljekonvalj, blåsippa och ängskovall.

Skötselområde 6b:

En mindre ungskog som består av gran, hassel, björk, ek, sälg och vildapel. I diket mot norr växer även ung klibbal.

Skötselområde 6c:

Ett mindre skogsparti på frisk till fuktig jord med inslag av grova vidkroniga ekar och buskskikt dominerat av hassel. I fältskiktet växer bl.a. blåsippa, liljekonvalj,

storrams och ängskovall. Genom den norra delen av skötselområdet går ett större dike kantat med klibbal.

Bevarandemål:

- Arealen boreonemoral ädellövskog (9020) ska ha en utbredning på 0,6 ha
- Arealen näringsrik ek eller ek-avenbokskog (9160) ska ha en utbredning på 3,4 ha
- Arter knutna till skötselområdets miljöer ska leva kvar och helst öka i utbredning och antal

Skötselåtgärder:

Skötselområde 6a:

Friställ enstaka grova och/eller vidkroniga ekar i kantzoner mot väg och åker. Enstaka bortgallrade träd kan lämnas som död ved och vissa träd kan toppkapas för att öka andelen död ved i området. Avveckla all tall i området.

Skötselområde 6b:

Alla barrträd i område röjs bort. Området ska därefter utvecklas till en blandlövskog.

Skötselområde 6c:

Friställ enstaka grova och/eller vidkroniga ekar i kantzoner. Enstaka bortgallrade träd kan lämnas som död ved.

4.7 Skötselområde 7: Aldominerad lövsumpskog (5,4 ha)

Beskrivning:

Skötselområde 7a-b:

Mellan havsstrandängen och den välutbildade strandvallen finns en långsmal klibbalskog med inslag av björk, ek och sälg. I de blöta delarna domineras fältskiktet av kabbeleka, sjöfräken, videört, kråklöver, tuvtåtel, strandklo, nejlikrot och älggräs. Alskogen innehåller gott om hålträd samt stående och liggande död ved och är viktig för hackspettar och andra hålhäckande arter. I områdena förekommer spillkråka samt mindre och större hackspett. Strandskogen är också viktigt för svampar och mossor. Här växer bl.a. de rödlistade arterna alflugsvamp, stor sotdyna, ringskinn, klumpticka, liten stinksvamp och strandsprötmossa.

Bevarandemål:

- Arealen lövsumpskog (9080) ska ha en utbredning på 5,4 ha

- Andelen död ved ska vara minst 1/5
- Arter knutna till skötselområdets miljöer ska leva kvar och helst öka i utbredning och antal. Exempel på arter är mindre hackspett, spillkråka, alflugsvamp, stor sotdyna, ringskinn, klumpticka, liten stinksvamp och strandsprötmossa

Skötselåtgärder:

De aldominerade lövsumpskogarna ska fortsatt hävdas genom naturvårdsinriktad betesdrift, men i övrigt lämnas för fri utveckling. All död ved sparas.

Gödning och tillskottsfodring får inte ske inom skötselområdet.

4.8 Skötselområde 8: (1,2 ha)

Beskrivning:

Detta skötselområde omfattar en fålla där betesdjur hålls under vintertid och där stödutfodring sker. Detta område har en starkt kväve- och tramppåverkad vegetation. Fållan är till stor del öppen i den västra delen med inslag av enstaka buskar och träd. I öster finns ett tätare busk- och trädskikt med en, slån, nyponros, björk, ek, ask, tall och gran.

Bevarandemål:

- Området ska bibehållas som öppen samt busk- och trädklädd betesmark

Skötselåtgärder:

Fållan med stödutfodring ska vara avstängslad från omkringliggande naturbetesmark och ska inte sambetas med denna.

För djuren sparas skyddande partier av buskar med framförallt en.

Underhållsröjning ska ske vid behov. Detta omfattar uppväxande träd och buskar som ratas av betesdjuren.

4.9 Skötselområde 9: Friluftsliv

Beskrivning:

Naturreservatet är ett värdefullt strövområde och besöksmål för naturintresserade och besöks regelbundet av ett stort antal människor. Inom naturreservatet finns omkring ca sex kilometer vandringsleder varav en dryg kilometer är spångade.

Här finns även två fågeltorn, ett gömsle, en plattform, två gångbroar, stättor, grindar, parkeringsplats samt toalett. Mörbylångaleden passerar genom reservatet som en del av vandringslederna.

Bevarandemål:

Minst 80 % av besökarna ska vara nöjda med sitt besök i området och anläggningarna ska vara anpassade efter områdets besökare. Målet antas vara uppnått om följande bevarandemål uppnås:

- Tydlig skyltning till naturreservatet från landsväg mellan Färjestaden och Mörbylånga och fram till parkering
- En väl underhållen parkeringsplats och en väl underhållen toalett anpassad för funktionshindrade
- En väl underhållen informationsplats om naturreservatet Beijershamn och Ölands natur ska finnas i anslutning till det södra fågeltornet. Informationsplatsen ska vara anpassad för barn och funktionshindrade
- Tre väl underhållna informationsskyltar med beskrivning av reservatet ska finnas. Dessa ska vara placerade vid parkeringsplats, vid ingång till vandringsled i norr och vid stätta mitt emot infart till campingplats, se bilaga 2.1
- Ca sex kilometer väl underhållen vandringsled ska finnas. Utvalda delar av vandringsled ska vara anpassade för funktionshindrade, se bilaga 2.1. Spångar, grindar, broar och stängselövergångar i området ska vara breda nog och anpassade för att kunna framföra rullstol och barnvagn. Tydliga och väl underhållna ledskyltar med avståndsangivelser till bestämda målpunkter ska finnas
- Två plattformar anpassade för funktionshindrade, två fågeltorn och ett gömsle ska finnas
- Fikabord och bänkar ska finnas vid parkeringsplats, informationsplats och utmed vandringsled i lämplig omfattning
- Områdets anläggningar ska vara väl anpassade till områdets besökare

Skötselåtgärder:

Vägskyltar till naturreservatet ska vara väl underhållna.

En toalett anpassad för funktionshindrade ska placeras i anslutning till parkering.

En informationsplats om naturreservatet Beijershamn och Ölands natur ska iordningställas i anslutning till det södra fågeltornet, se bilaga 2.1.

Informationstavlor med beskrivning av naturreservatets natur- och kulturvärden och gällande föreskrifter framställs och placeras vid parkering, vid ingång till vandringsled i norr och vid stätta mitt emot infart till campingplats, se bilaga 2.1.

En vandringsled anpassad för funktionshindrade ska iordningställas i utvalda sträckningar, se bilaga 2.1. Spänger i området ska breddas så att stora delar av naturreservatets strövstigar är tillgängliga med barnvagn. Övriga vandringsleder ska vid behov förbättras och underhållas. Tydliga och väl underhållna ledskyltar med avståndsangivelser till bestämda målpunkter ska framställas.

Befintlig plattform vid piren ska anpassas för funktionshindrade. En ny plattform anpassad för funktionshindrade i markplan ska placeras vid mitten av den spång som löper över våtmarken, se bilaga 2.1.

Fikabord och bänkar ska placeras vid parkeringsplats, informationsplats och utmed vandringsled i lämplig omfattning.

Befintliga anordningar ska kontinuerligt underhållas.

Igenväxningsvegetation i form av buskar och träd längs vägar och vandringsleder ska kontinuerligt röjas bort.

Skötselplanen ska inte utgöra hinder för att ytterligare nödvändiga anordningar i naturreservatet iordningställs.

5. Bränder och brandbekämpning

Bränder inom naturreservatet ska släckas enligt gällande lagar. Släckningsarbete sker med försiktighet i samråd med reservatsförvaltningen så att naturvärdena inte skadas.

Åtgärd efter brand:

Framtida skötselåtgärder utreds för varje enskilt område som påverkats av branden.

6. Jakt

Inom naturreservatet är all jakt utom jakt på rödrev i område C, se bilaga 1.2, förbjuden under hela året.

Inom naturreservatet får skyddsjakt på predator (t.ex. mink, grävling och kråka) som väsentligt stör fågellivet utföras. Skyddsjakt får endast ske efter tillstånd från Länsstyrelsen. I de fall jakträttsinnehavaren inte har möjlighet att utföra nödvändig skyddsjakt har Länsstyrelsen rätt att uppdra åt annan att utföra uppdraget.

Jaktutövandet får inte ske i strid med reservatsbestämmelser eller skötselplan.

Jakt i Natura 2000-området utanför reservatsgränsen kan påverka områdets biologiska värden negativt. I förhandling med markägare har detta område lämnats utanför naturreservatsgräns med hänsyn till att markärna påtalat att de inte avser att jaga. Om dessa förutsättningar förändras kan en gränsförändring av naturreservatet vara nödvändig.

7. Dokumentation och uppföljning

7.2 Dokumentation och uppföljning av skötselåtgärder

Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera var, hur och när åtgärder utförts, vem som utfört åtgärder samt kostnad och finansiering för utförda åtgärder.

Naturvårdsförvaltaren ska följa upp utförda skötselåtgärder vid behov. Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera var, hur och när uppföljning utförts, vem som utfört uppföljning samt kostnad och finansiering för utförd uppföljning.

7.3 Uppföljning av bevarandemål

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för uppföljning av naturreservatets bevarandemål. Naturvårdsförvaltaren ska dokumentera var, hur och när uppföljning utförts, vem som utfört uppföljning samt kostnad och finansiering för utförd uppföljning.

8. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Vem	Prioritet	Finans
Ängsbruk	Skötselområde 5a, (5b)	Brukare alt. naturvårds-förvaltaren	1	Skötselanslag
Betesdrift	Skötselområde 3, 4, 5c, 7, 8	Djurhållare	1	Miljöersättning
Gallring	Skötselområde 5a, 5c	Naturvårds-förvaltaren	1 (5c)	Skötselanslag
Röjning	Skötselområde 1, 3, 4, 5, 6b, 8	Naturvårds-förvaltaren	1 (1, 3, 4, 5) 3 (6b, 8)	Skötselanslag
Friställande av träd	Skötselområde 4, 5c, 6a, 6c	Naturvårds-förvaltaren	2	Skötselanslag
Stängsel-uppsättning	Skötselområde 3, 4, 5c, 7, 8	Naturvårds-förvaltaren	1 (vid behov)	Skötselanslag
Gränsmarkering	Naturreservats-gräns	Lant-mäteriet	1	Naturvårds-verket
Informations-tavlor	Parkeringsplats, ingång vid vandringsled i norr, vid stätta mitt emot campinginfart	Naturvårds-förvaltaren	1	Skötselanslag
Informations-plats	Vid södra fågeltornet	Naturvårds-förvaltaren	1	Skötselanslag
Friluftsanorningar	Skötselområde 9	Naturvårds-förvaltaren	1	Skötselanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	Hela naturreservatet	Naturvårds-förvaltaren	1	Skötselanslag
Uppföljning av bevarandemål	Berörda naturtyper och arter	Naturvårds-förvaltaren	1	Skötselanslag

*Prioritet 1 till 3, varav 1 är högst

Bilagor

2.1 Skötselplanskarta

2.2 Vegetationskarta enligt VicNaturs naturtyper

2.3 Vegetationskarta enligt habitatdirektivets naturtyper